

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

TIBBIYOT TEXNIKUMI O'QITUVCHILARI VA TALABALARI UCHUN AXBOROT TEXNOLOGIYASINING O'RNI

Rasulova Nafosat Ismoilovna

Asqarova Saidaxon Tohirjonovna

Isomuddinov Gayratjon

Quva Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

Annotatsiya:

Axborot texnologiyalari hozir hamma joyda qo'llanilmoqda. Sog'liqni saqlash kabi inson hayotining muhim sohasini chetda qoldirish mumkin emasligi aniq. So'nggi raqamli ishlanmalar butun dunyo bo'ylab aholiga tibbiy yordam ko'rsatishni tashkil etishning eng istiqbolli usullarini ishlab chiqishga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shu bilan birga, IT infratuzilmasini samarali qurish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ko'pgina davlatlar uzoq vaqt davomida tibbiyot sohasidagi innovatsiyalardan faol foydalanmoqda.

Kalit so'zlar: tibbiyotda axborot texnologiyalari, klinika, sog'liq, be'mor, xizmat ko'rsatish, zamonaviy texnologiyalar, avtomatlashtirish.

Axborot texnologiyalari (IT) zamonaviy dunyoda hamma joyda mavjud. Sog'liqni saqlash ham bundan mustasno emas. Zamonaviy IT ishlanmalari aholiga tibbiy yordam ko'rsatishni tashkil etishning yangi usullarini ishlab chiqishga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Ko'pgina mamlakatlar uzoq vaqtdan beri sog'liqni saqlash sohasida yangi texnologiyalardan faol foydalanmoqda. Bemorlar va xodimlar uchun telekonsultatsiyalar o'tkazish, turli muassasalar o'rtasida bemorlar haqida ma'lumot almashish, fiziologik ko'rsatkichlarni masofadan turib qayd etish, operatsiyalarni real vaqt rejimida kuzatish — bularning barchasi tibbiyotga axborot texnologiyalarini joriy etish orqali taqdim etilmoqda. Bu sog'liqni saqlashni axborotlashtirishni yangi rivojlanish bosqichiga olib chiqadi, uning faoliyatining barcha jahbalariga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Sog'liqni saqlash sohasiga AT ning joriy etilishi xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, xodimlar ishini sezilarli darajada tezlashtirish va bemorlarga xizmat ko'rsatish xarajatlarini kamaytirish imkonini beradi. Tibbiyot va sog'liqni saqlash sohasidagi axborot texnologiyalari quyidagi vazifalarni hal qilishga yordam beradi:

- klinikadagi bemorlarning hisobini yuritish;

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

- ularning holatini masofadan kuzatib borish;
- diagnostika tekshiruvlari natijalarini saqlash va uzatish;
- belgilangan davolashning to'g'rilingini nazorat qilish;
- masofaviy ta'limni o'tkazish;
- tajribasiz xodimlarga maslahat berish.

Tibbiyotdagi axborot texnologiyalari bemorlarning ahvolini yuqori sifatli monitoring qilish imkonini beradi. Elektron tibbiy hujjatlarni yuritish klinika xodimlarining turli blankalarni tayyorlashga sarflaydigan vaqtini qisqartirish imkonini beradi. Bemor haqidagi barcha ma'lumotlar muassasaning tibbiyot xodimlari uchun mavjud bo'lgan bitta hujjatda keltirilgan. Tekshiruvlar va protseduralar natijalari to'g'risidagi barcha ma'lumotlar to'g'ridan-to'g'ri elektron tibbiy kartaga kiritiladi. Bu boshqa mutaxassislarga belgilangan davolash sifatini baholash, tashxis qo'yishdagi noaniqliklarni aniqlash imkonini beradi. Tibbiyotda IT dan foydalanish shifokorlarga har qanday qulay vaqtida onlayn konsultatsiyalar o'tkazish imkonini beradi. Bu tibbiy xizmatlarning mavjudligini oshiradi. Odamlar masofadan turib tajribali shifokorlardan malakali yordam olishlari mumkin. Bu, ayniqsa, odamlar uchun to'g'ri keladi:

- geografik jihatdan chekka hududlarda yashash;
- nogironligi bo'lgan;
- favqulodda vaziyatda ushlangan;
- cheklangan makonda joylashgan.

Shunday qilib, bemorlar yoki shifokorlar maslahat olish uchun uzoq masofalarga borishlari shart emas. Zamonaviy axborot texnologiyalari yordamida shifokor bemorning ahvolini baholay oladi, uni tekshiradi va uning barcha tekshiruv natijalari bilan tanishadi. Bunday maslahatlashuvlar nafaqat fiziologik muammolari bo'lgan bemorlarga kerak. Suhbatlar psixiatrik yoki psixologik yordamga muhtoj bo'lgan odamlarga ham ruxsat beradi. Audiovizual aloqa shifokorga bemor bilan aloqa o'rnatish va unga zarur yordam ko'rsatish imkonini beradi. Bugungi kunda tibbiy axborot tizimlari faol rivojlanmoqda, bu muassasalarning yanada samarali va tezroq ishlashiga imkon beradi. Bugungi kunda Rossiya sog'liqni saqlashni axborotlashtirish hukumatning e'tiborini kuchaytirmoqda. Yangi tibbiy IT-ni rivojlantirishga moliyaviy investitsiyalar ularning rivojlanishi va takomillashuviga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bundan tashqari, bugungi kunda Rossiya sog'liqni saqlash tizimiga innovatsiyalarni kiritish zarurati ortib bormoqda. Bunday tizimlarning

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

ma'lumotlarini maksimal darajada himoya qilishni ta'minlash dolzARB masala bo'lib qolmoqda. Shuning uchun, endi ishlab chiquvchilarning kuchlari tashqaridan kirish ehtimolini yo'q qilishga qaratilgan. Sog'liqni saqlashni axborotlashtirish - bu juda keng tushuncha bo'lib, u AT yordamida mutaxassislarini tibbiyot sohasidagi dunyodagi ilmiy yutuqlar haqida xabardor qilishga qaratilgan faoliyatni ham o'z ichiga oladi. Shunday qilib, bu shifoxona va poliklinika xodimlarini tayyorlash va malakasini oshirishning samarali usuli hisoblanadi. Bunday texnologiyalar yordamida shifokorlar samaraliroq ishlashga yordam beradigan yangi ishlanmalar va kashfiyotlar haqida tezkor ma'lumot olishlari mumkin. Bu muammo, ayniqsa, chekka aholi punktlarida ishlaydigan tibbiyot xodimlari uchun dolzarbdir. Tibbiyotga innovatsion texnologiyalarni joriy etish tez va oson. Bunday tizimlarning interfeysi hatto tayyor bo'lмаган foydalanuvchilar uchun ham ochiq va intuitivdir. Klinika xodimlari ushbu yangi texnologiyalarning ishlashini tezda o'zlashtira oladilar. Ishlab chiquvchilar mahsulot ishlashining barcha nuanslarini tushunishga yordam beradi. Minimal vaqt talab qiladigan treningni tugatgandan so'ng, tibbiyot xodimlari quyidagilarga ega bo'ladilar:

- axborot resurslari bilan ishlash;
- telekonferentsiya o'tkazish;
- mahalliy va global kompyuter tarmoqlarida ishlash;
- yordam tizimlaridan foydalaning. Bugungi kunda Rossiyada sog'liqni saqlashni axborotlashtirish doirasida milliy teletibbiyot tizimini yaratish rejalashtirilgan. To'g'ri yondashuv bilan ushbu texnologiya nafaqat dori sifatini sezilarli darajada yaxshilaydi, balki xarajatlarni kamaytirishga yordam beradi. Masalan, shifokorlar ilmiy anjumanlarga borishlari uchun pul ajratishlari shart emas. Ular bunday tadbirdarda masofadan turib ishtirok etishlari mumkin bo'ldi. Sog'liqni saqlashda zamonaviy IT imkoniyatlari tibbiy yordamning barcha jabhalariga ijobjiy ta'sir ko'rsatish imkonini beradi. Tibbiyotda axborot texnologiyalaridan foydalanish ham quyidagilarga imkon beradi:
  - masofaviy ta'limni o'tkazish;
  - hamkasblar bilan tajriba almashish uchun aloqalarni yo'lga qo'yish;
  - Sog'liqni saqlash bo'yicha so'nggi ma'lumotlarni oling. Bundan tashqari, texnologiya tibbiyot muassasasini boshqarishni yaxshilashi mumkin. Tibbiy tizimlar ishini avtomatlashtirishga imkon beradi:
  - klinikani boshqarish;

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

- rejalahtirish va iqtisodiy bo'lim;

- kadrlar bo'limi;

- moliyaviy xizmat;

- dorixonalar;

- moddiy xizmatlar. Shuningdek, menejerlarga majburiy tibbiy sug'urta jamg'armasi, sog'liqni saqlashni boshqarish hududiy organi bilan yanada samarali hamkorlik qilish imkoniyati beriladi. Tibbiyatda IT sizga shifokorlar, reestr, qabul bo'limi va boshqa xizmatlarning ishini optimallashtirish imkonini beradi. Bundan tashqari, innovatsion tizimlardan foydalanish muassasaning dori vositalari bilan ta'minlash tizimini soddalashtiradi. Yangi texnologiyalar tezda yordam beradi:

- daromadlar va xarajatlar bo'yicha operatsiyalarni ro'yxatga olish;

- omborlar ustidan nazoratni amalga oshirish;

- dori vositalarini yetkazib berish uchun arizalarni shakllantirish;

- dori-darmonlarni iste'mol qilishni nazorat qilish;

- materiallarni, tayyorgarliklarni hisobdan chiqarish;

- hisobot hujjatlarini yaratish va yuqori organlarga topshirish. Tibbiyatda ta'lim sohasida axborot texnologiyalari faol qo'llanilmoqda. Masofaviy seminarlar universitetlar va tibbiyat maktablari talabalariga kerakli bilimlarni olish imkonini beradi. Bunday texnologiyalar yosh mutaxassislarga taniqli shifokorlarning ma'ruzalarida qatnashish, yangi bilim va tajriba orttirish imkonini beradi. Bu imkoniyatlarning barchasi endi Rossiya klinikalari uchun mavjud. RoboMed yagona tibbiy tizimi muassasangizning kelajagi hisoblanadi. Sizning xodimlaringiz yanada samarali ishlaydi, ko'proq foyda keltiradi va G'arb klinikalari bilan hamnafas bo'ladi. Biz sizga ushbu texnologiyani biznesingizga joriy etishda yordam beramiz. Bundan tashqari, biz sizning xodimlaringizni imkon qadar tezroq tizim bilan ishlashga o'rgatamiz. Agar RoboMed ning ishlashi davomida biron bir savol tug'ilsa, bizning yuqori malakali xodimlarimiz ularga tezda javob berishga va yuzaga kelgan muammolarni hal qilishga yordam beradi. Ushbu tizimni sotib olganingizda, sizga istalgan vaqtida yordamga keladigan, yangi dastur xususiyatlari va mavjud yangilanishlar haqida sizni xabardor qiladigan shaxsiy xizmat menejeri tayinlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://robo-med.com>
2. <https://alp-itsm.ru/>

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

-
- 3. <http://earchive.tpu.ru/bitstream/>
  - 4. <https://library.sammi.uz/>
  - 5. <http://moodle.bsmi.uz/course/info>

E-Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E-CONFERENCE
SERIES